

ATRANKOS Į VIEŠOJO SAUGUMO FAKULTETĄ PROBLEMATIKA

Ingrida Kairienė

Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto Policijos veiklos katedra
V. Putvinskio g. 70, LT- 44211, Kaunas
Telefonas 8 (37) 30 36 63
Elektroninis paštas ingrida.kairiene@mruni.eu

Pagrindiniai sąvokos: Centrinė medicinos ekspertizės komisija, tinkamumas vidaus tarnybai.

S A N T R A U K A

Straipsnyje analizuojamas vienas iš reikalavimų, t.y., sveikatos ir psichologinis tinkamumas, keliamas asmenims, norintiems studijuoti M. Romerio universiteto Viešojo saugumo fakultete, kurį reglamentuoja Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutas ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2003 m. Rugpjūčio 28 d. įsakymas Nr. 1V-321 „Dėl asmenų, kuriems gali būti išduodami siuntimai į įvadinio mokymo kursus vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigoje ar į kitą mokymo įstaigą, atrankų atlikimo, siuntimų į vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigas bei kitas mokymo įstaigas išdavimo ir asmenų priėmimo į vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigas taisyklių patvirtinimo“ dėl kurio didelė dauguma asmenų yra netinkami vidaus tarnybai.

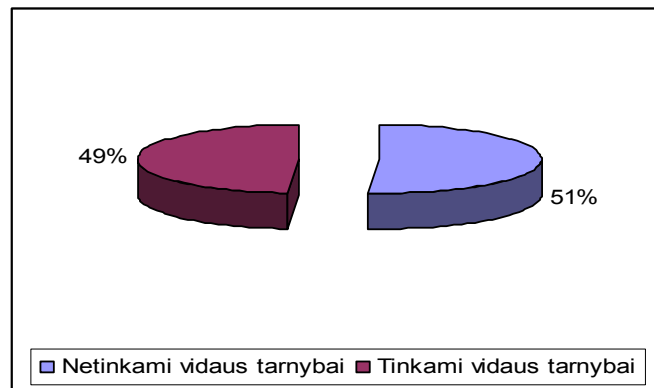
ĮVADAS

Kiekvienais metais į M. Romerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto Tiesės ir policijos veiklos, Policijos veiklos ir Valstybės sienos apsaugos programų studijas priimami studentai. Kaip ir kiekvienoje mokymo įstaigoje asmenims, norintiems studijuoti Viešojo saugumo fakultete keliami tam tikri reikalavimai. Stojimo tvarką į Viešojo saugumo fakultetą, reglamentuoja Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutas ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2003 m. Rugpjūčio 28 d. įsakymas Nr. 1V-321 „Dėl asmenų, kuriems gali būti išduodami siuntimai į įvadinio mokymo kursus vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigoje ar į kitą mokymo įstaigą, atrankų atlikimo, siuntimų į vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigas bei kitas mokymo įstaigas išdavimo ir asmenų priėmimo į vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigas taisyklių patvirtinimo“. Minėtuose teisės aktuose yra numatyti reikalavimai, asmenims, norintiems studijuoti Viešojo saugumo fakultete. Mano pranešimo tikslas aptarti vieną iš keliamų reikalavimų norintiems studijuoti Viešojo saugumo fakultete (toliau – VSF), t.y., Centrinės

medicinos ekspertizės komisija (toliau –CMEK) patikrina sveikatą ir pateikia išvadą dėl asmens sveikatos ir psichologinio tinkamumo vidaus tarnybai.

Asmenų, norėjusių studijuoti VSF kreipimosi dėl siuntimo į Lietuvos policijos komisariatų, analizė

Atlikus asmenų, norėjusių 2008 metais studijuoti Viešojo saugumo fakultete, kreipimosi į Lietuvos policijos komisariatų (toliau – PK) dėl siuntimo išdavimo į CMEK ir sveikatos patikrinimo išvadų analizę, paaiškėjo, kad daugiau nei pusė asmenų gavo neigiamą CMEK išvadą dėl tinkamumo vidaus tarnybai. Todėl būtina plačiau analizuoti šią problemą.

1 pav. Asmenys, kreipiasi į CMEK dėl tinkamumo vidaus tarnybai
*Šaltinis: sudaryta autorės

Pagal pateiktą diagramą matyti, kad iš 239 asmenų, tikrinusių sveikatą CMEK vidaus tarnybai tinkami tik 49%, o net 51% vidaus tarnybai netinkami dėl sveikatos ar psichologinių problemų. Viso besikreipusių asmenų, norinčių studijuoti VSF, į Lietuvos policijos komisariatų dėl siuntimo išdavimo į CMEK buvo 432. Kitų likusių asmenų, t.y., 193 (45%) nenuvykimo priežastys į CMEK yra įvairios: atsisakymas studijuoti, nespėjimas pasitikrinti sveikatos, neigiama informacija, CMEK nebaigimas, fizinių normatyvų neišlaikymas.

1 lentelė. Duomenys apie asmenų skaičių, kurie kreipėsi į Lietuvos PK dėl siuntimų išdavimo į CMEK

Policijos įstaigos	Kreipėsi į PK dėl siuntimo į CMEK	Netinkami vidaus tarnybai	Kitos priežastys	Tinkami vidaus tarnybai
Vilniaus m. VPK	18	3	12	3
Kauno m. VPK	107	24	55	28

Klaipėdos m. VPK	2	1		1
Šiaulių m. VPK	6	3	2	1
Panevėžio m. VPK	9	4	2	3
Alytaus m. ir r. PK	19	7	5	7
Marijampolės PK	13	5	4	4
Birštono PK	1	-	-	1
Druskininkų PK	5	2	1	2
Neringos PK	nesikreipė	-	-	-
Palangos m. PK	nesikreipė	-	-	-
Visagino PK	2	-	-	2
Akmenės r. PK	1	1	-	-
Anykščių r. PK	4	2	-	2
Biržų r. PK	4	-	3	1
Elektrėnų PK	4	-	4	-
Ignalinos r. PK	6	2	2	2
Jonavos r. PK	6	1	2	3
Joniškio r. PK	3	1	-	2
Jurbarko r. PK	7	1	6	
Kaišiadorių r. PK	5	4	-	1
Kalvarijos PK	4	1	2	1
Kauno r. PK	16	6	7	3
Kazlų Rūdos PK	1	-	-	1
Kelmės r. PK	5	1	2	2
Kėdainių r. PK	17	4	12	1
Klaipėdos r. PK	nesikreipė	-	-	-
Kretingos r. PK	nesikreipė	-	-	-
Kupiškio r. PK	4	3	-	1
Lazdijų r. PK	7	3	3	1
Mažeikių r. PK	7	3	1	3
Molėtų r. PK	1	-	1	
Pagėgių PK	1	-	-	1
Pakruojo r. PK	1	-	1	-
Panevėžio r. PK	7	4	1	2
Pasvalio r. PK	nesikreipė	-	-	-
Plungės r. PK	4	2	1	1
Prienų r. PK	5	1	3	1
Radviliškio r. PK	5	2	2	1
Raseinių r. PK	2	-	1	1
Rietavo PK	2	1	1	-
Rokiškio r. PK	1	-	1	-
Skuodo r. PK	nesikreipė	-	-	-

Šakių r. PK	8	2	3	3
Šalčininkų r. PK	7		5	2
Šiaulių r. PK	5	2	1	2
Šilalės r. PK	4	1	3	-
Šilutės r. PK	4	4	-	-
Širvintų r. PK	1	1	-	-
Švenčionių r. PK	5	2	3	-
Tauragės r. PK	9	1	-	8
Telšių r. PK	2	1	1	-
Trakų r. PK	5	2	2	1
Ukmergės r. PK	19	4	11	4
Utenos r. PK	6	1	5	-
Varėnos r. PK	6	-	2	4
Vilkaviškio r. PK	18	4	7	7
Vilniaus r. PK	16	1	13	2
Zarasų r. PK	5	4	-	1
VISO:	432	122	193	117

Viena iš pagrindinių priežasčių, įtakojusių asmenų negalėjimą studijuoti VSF yra sveikatos ir psichologinis netinkamumas. CMEK yra keliami aukšti reikalavimai asmenims, norintiems studijuoti vidaus reikalų mokymo įstaigoje. Visiems asmenims keliami vienodi reikalavimai, neatsižvelgiant į jų tolimesnes darbo perspektyvas, t.y., nežiūrima ir nedaromas priedas, kad asmuo tinkamas tik tam tikram darbui. Jeigu sveikatos tikrinimo metu CMEK paaikškėja, kad asmuo serga tam tikra liga, kuri nors ir tiesiogiai neturės įtakos jo atliekamam darbui, tuomet rašoma, kad jis netinkamas vidaus tarnybai. PVZ.,

Visi pareigūnai yra suskirstyti į tris pagrindines skiltis, nurodančias kurias pareigas pagal sveikatos būklę gali pareigūnai eiti ir kurių ne vidaus tarnyboje, o tai reglamentuoja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. spalio 21 d. įsakymas Nr. 1V-380/V-618 „Dėl sveikatos būklės reikalavimų asmenims, pretenduojantiems į vidaus tarnybą, pageidaujantiems mokytis vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigose, kitose švietimo įstaigose Vidaus reikalų ministerijos siuntimu, bei vidaus tarnybos sistemos pareigūnams sąvado patvirtinimo“. Tačiau visų asmenų, norinčių studijuoti Viešojo saugumo fakultete, sveikatai keliami reikalavimai pagal pirmąją skiltį (žemiausioji grandis), o tai yra aukščiausi reikalavimai. Dėl šios priežasties didelė dalis asmenų yra netinkami vidaus tarnybai, nors asmenys baigę studijas VSF pagal Teisės ir policijos ar Policijos veiklos programą priimami dirbti vidurinėsios grandies pareigūnais ir siunčiami tikrinti

sveikatą į CMEK pagal antrajai skilčiai keliamus reikalavimus, t.y., daug paprastesnius nei pirmajai skilčiai.

Norint padidinti stojančiųjų asmenų skaičių į VSF, pirmiausia turėtų būti tikrinama asmenims sveikata pagal visoms trims skiltims keliamus reikalavimus ir išvadoje turėtų būti įrašas pagal kurią skiltį asmuo galės dirbti. Asmuo gavęs CMEK išvadą apie sveikatos tinkamumą mokytis vidaus tarnyboje ir vėliau užimti pareigas pagal atitinkamą skiltį į kurias jis tinkamas dėl sveikatos būklės, pvz. dirbti tik kabinetinį darbą, galėtų pats priimti sprendimą dėl studijų pradėjimo VSF.

Dar viena priežastis įtakojanči maža stojančiųjų skaičių į VSF yra informacijos trūkumas apie stojančiųjų sveikatos patikrinimui keliamus reikalavimus. Lietuvos vidaus reikalų ministro 2008 m. Rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. 1V-299 patvirtintame Specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos apraše numatyta, kad siuntimas ekspertizei išduotas naujam priimamajam, t.y, asmeniui pageidaujančiam mokintis vidaus reikalų švietimo įstaigoje, galioja 90 kalendorinių dienų skaičiuojant nuo siuntimo išdavimo dienos. Norinti suspėti laiku pasitikrinti sveikatą CMEK ir suspėti priduoti nustatytu laiku dokumentus VSF priėmimo komisijai, reikia dėl siuntimo išdavimo kreiptis į PK jau kovo mėnesį. Dėl informacijos trūkumo nevisi stojantieji pradeda laiku rūpintis sveikatos patikrinimu, todėl nespėja susitvarkyti visų reikiamų dokumentų. Dėl šios priežasties būtinas glaudus VSF ir PK bendradarbiavimas dėl informacijos apie stojimo tvarką į VSF skleidimo, t.y., informacijos patalpinimo tiek komisariatų, tiek M. Romerio universiteto internetiniuose tinklalapiuose, informacijos išsiuntinėjimo į mokyklas.

IŠVADOS

Straipsnyje apžvelgtos kelios priežastys, įtakojančios norinčiųjų studijuoti VSF nedidelį skaičių. Pirma, keliami dideli sveikatos reikalavimai, asmenims norintiems studijuoti VSF. Asmenų, norinčių studijuoti VSF, sveikata turėtų būti tikrinama ne pagal pirmajai pareigūnų skilčiai keliamus reikalavimus, o pagal visas tris skiltis. Išvadoje apie asmenų tinkamumą dirbti vidaus tarnyboje turėtų būti daromas prierašas, kurios skilties keliamus reikalavimus atitinka asmenų sveikata.

Antra, turi būti glaudus bendradarbiavimas tarp VSF ir PK skleidžiant informaciją apie galimybę studijuoti VSF ir norintiems studijuoti keliamus reikalavimus.

LITERATŪRA

1. Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutas, ŽIN., 2003, NR. 42-1927; 2006, NR. 82 – 3255.
2. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. spalio 21 d. įsakymas Nr. 1V-380/V-618 „Dėl sveikatos būklės reikalavimų asmenims, pretenduojantiems į vidaus tarnybą, pageidaujantiems mokytis vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigose, kitose mokymo įstaigose vidaus reikalų ministerijos siuntimu, bei vidaus tarnybos sistemos pareigūnams sąvado patvirtinimo" pakeitimo.
3. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2003 m. rugpjūčio 28 d. įsakymas Nr. 1V-321 „Dėl asmenų, kuriems gali būti išduodami siuntimai į įvadinio mokymo kursus vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigoje ar į kitą mokymo įstaigą, atrankų atlikimo, siuntimų į vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigas bei kitas mokymo įstaigas išdavimo ir asmenų priėmimo į vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigas taisyklių patvirtinimo“.

TOPIC OF SELECTION TO PUBLIC SECURITY FACULTY

Ingrida Kairiene

Mykolas Romeris University

S U M M A R Y

People want to enter to study to M. Romeris University to Public Security Faculty yearly. Students must meet requirements of Public Security Faculty. Faculty entrance requirements are regulated by Statute of Interior Service and other legislation. The main point of my topic is to analyze one of requirement of selection to Public security faculty perfect health. For that reason big part of students are not suited to work in interior service.